

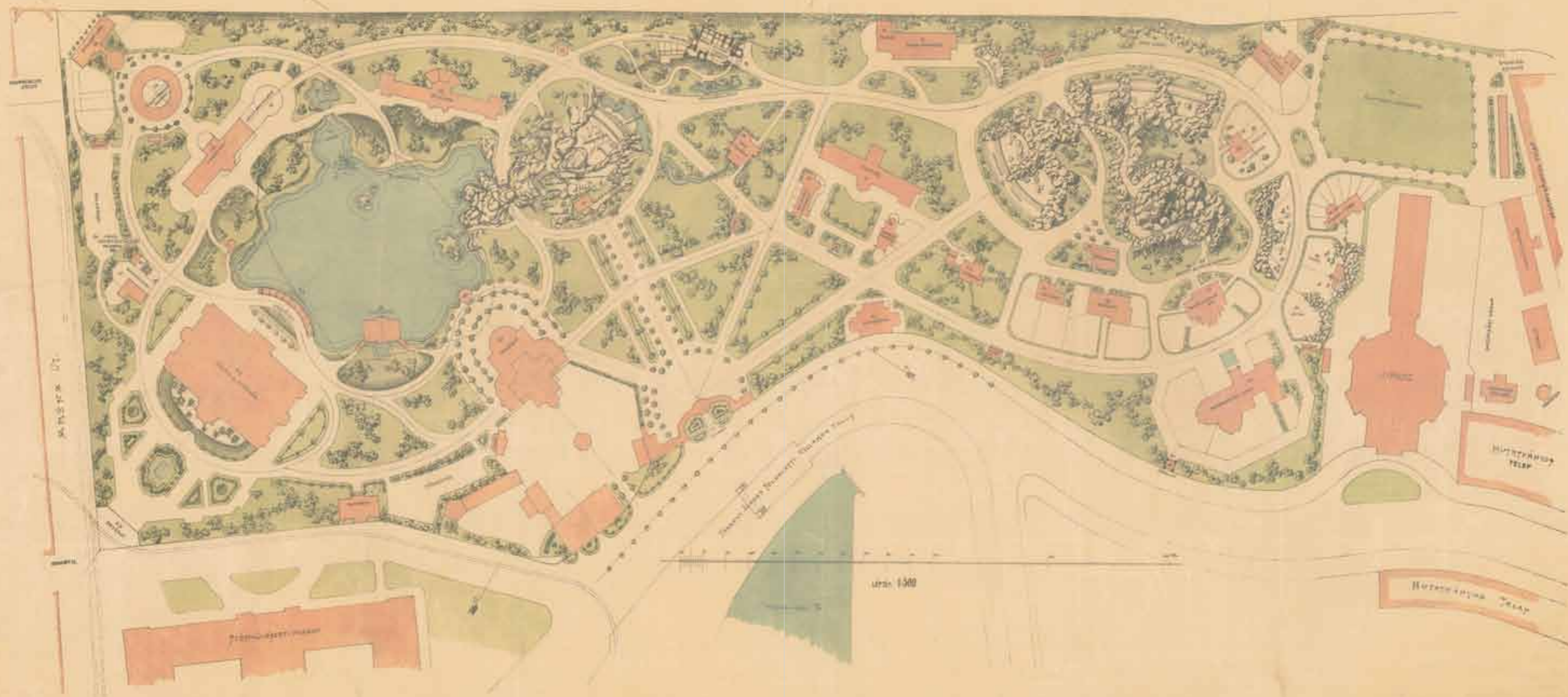
SZIKLAKERT

ROCK GARDEN • STEINGARTEN

13 SZÉKESFŐVÁROSI ÁLLATKERT ÉPÍTÉSE

HELYSZINKRÉJZ.

Művelődési Uta

Művelődési Terasz

Művelődési Terasz

Művelődési Terasz

1:1000

SZIKLAKERT

ROCK GARDEN • STEINGARTEN

A Sziklakertet, mint komoly botanikai értékű gyűjteményes kertrészt, 1958-59-ben alakították ki Sulyok Mária és Harnóczy Géza irányításával a Madártelelő (ma Xantus-ház) előterében lévő rézsűn. A következő években magcsere, gyűjtés és vásárlás révén a „kőkert” növényállományát folyamatosan és intenzíven gyarapították. A Sziklakert néhány év múltán magas díszítőértékű, ugyanakkor gyűjteményi szempontból is értékes sziklakerti növényállománnyal büszkélkedhetett. Természetvédelmi célú rekonstrukciója európai uniós támogatással 2010-ben, a Biológiai Sokféleség Nemzetközi Évében valósult meg.

A Sziklakert mesterséges élőhely. Legnagyobb része délkeleti fekvésű, kisebb része pedig déli-délnyugati tájolású, de a hozzá meglehetősen közel, délkeletre magasodó Kisszikla, és az időközben felnövő fák az egyes részek környezeti adottságait változatosabbá teszik, segítve ezzel a különböző környezeti igényű növények nevelését. Az alkotók szakmai felkészültségét és elkötelezettségét mutatja, hogy a Sziklakertbe a külhonos hegyvidéki növényeken túl – hazai gyűjtések révén – jelentős számú honos növényfajt is beültettek, amelyek között koratavaszi hagymásokban, mint pl. a hóvirág (*Galanthus nivalis*) vagy a tavaszi tözike (*Leucojum vernum*) a mai napig gyönyörködhetünk.

Fél évszázad elmúltával a Sziklakert felújítása is indokoltá vált. Az elmúlt negyedszázadban ugyanis botanikai értékei leromlottak, számos közönséges parknövény szorította vissza a ritka fajok állományait. A tiszteletre méltó elődök nyomdokát követve a rekonstrukció során a gyűjteményi és természetvédelmi szempontból is értékes növényállomány megnövelésére, gazdagítására, ugyanakkor jobban tematizált kertrészek kialakítására törekedtünk. Különös figyelmet fordítottunk a honos sziklai és szurdokerdei, illetve patakparti élőhelyeken előforduló növények minél szélesebb körű, ugyanakkor természet szerű, eredeti élőhelyükhöz hasonló bemutatására.

Előbbiek jegyében a Sziklakert délnyugati végén impozáns mészkő sziklakibúvást, illetve a középső részen egy üde, szurdokerdei környezetben eredő patakot alakítottunk ki, amely az utat keresztezve és a Nagyröpdét érintve a függőhídnál egy kis vízeséssel torkollik a szintén 2010-ben felújított Nagytóba.

A Sziklakert nyugati részén ürömi mészmárgából és budakalászi, édesvízi forrásmészkőből a Budai-hegységben és a Pilisben előforduló, erodált sziklákra emlékeztető, látványos „kőtornyokat” építettek. Az építést megelőzően a területről az értékes, védett növényeket kimentették és részben az Állatkert más részeire ültették át, részben később visszatelepítették őket. A nem őshonos, messze vidékekről származó növények más kertrészekbe kerültek át, illetve a gyomosító fajokat eltávolították.

A felszabadult/új élőhelyekre meszkedvelő növénytársulások jellemző növényfajait telepítették be. A sziklák környezetében található nyílt és zárt sziklagyepekbe betelepített növények szinte mind eredeti, természetes élőhelyekről származnak, több esetben a főváros környéki építkezések miatt megsemmisülésre ítélt területekről, mentési munka keretében kerültek az Állatkertbe. A mentett növények közül hazánkban több védett, illetve veszélyeztetett fajnak számít, mint pl. a törpe nőszirm (*Iris pumila*), vagy a tavaszi hérics (*Adonis vernalis*).

A sziklakibúvást keleti irányban a hazai karszt-bokorerdőkre jellemző fa- és cserjefajokból kialakított szabálytalan határvonalú sáv zárja, amely egyben a sziklai élőhelyet el is választja az árnyasabb, párásabb mikroklímájú szurdokerdei bemutatótól. Utóbbi különösen kora tavasszal, a virító hagymás növények sokaságával nyújt felejthetetlen látványt. A kertrész további meghatározó eleme a patak, amelynek felső szakaszát a hazai folyóvizek mentén előforduló, védett struccpáfrányok tömege veszi körül.

A Sziklakertbe telepített lágyszárú és fásszárú fajok és változatok száma meghaladja a kettőszázat, amely az érdekes és gazdag környezet létrehozatalán túl – a pontos dokumentálásnak köszönhetően – értékes egyedek sokaságával gyarapítja a Növénykert botanikai gyűjteményeit, és az ex situ génmegőrzés szempontjából számos fontos állományt alkot. A nagyfokú fajgazdagság, ugyanakkor nagyban szolgálja a növény- és állatvilággal kapcsolatos ismeretterjesztést és a környezeti nevelést is. A Sziklakertben előforduló növényfajokat az Állatkert milliós közönsége külön bemutatókertben ismerhet meg.

The Rock Garden, a remarkable botanical garden, was created in 1958-59 under the direction of Mária Sulyok and Géza Harnóczy on a slope situated in the forefront of the Overwintering site for birds (today Xantus-house). During the years following its construction the stock of plants of the “stone garden” was gradually and intensively increased by seed exchange, collection and purchase. After a few years the creators of the Rock Garden took pride in having a stock of rock garden plants with a high decorative value and at the same time representing a precious collection. An environmental reconstruction was carried out in 2010 during the International Year of Biodiversity with a financial support from the European Union.

The Rock Garden is an artificial habitat. Most of it faces south-east, while a smaller part faces south-south-west. However, the Small Rock, which can be found very close to it on the south-east, and the growing trees make the environmental conditions of certain parts more varied, helping the cultivation of plants, which require a different environment. The fact that beyond the plants from non-endemic mountains, through domestic collection, a lot of endemic plant species have been planted in the Rock Garden, demonstrates the professionalism and devotion of its creators. Among the plants one can find the bulb producing plants that flower in early spring, such as the Snowdrop (*Galanthus nivalis*) or the Spring Snow-flake (*Leucojum vernum*).

After 50 years the Rock Garden needed to be renovated as during the past 25 years its botanical values deteriorated, and several ordinary park plants supplanted the rare species. During the reconstruction which followed in the footsteps of its respected predecessors, we made an effort to increase and enrich the stock of plants which adds value both from the point of view of the collection and for environmental reasons. At the same time we tried hard to create more thematically arranged garden sections. We paid special attention to showing a wide variety of plants of the endemic rocky- and ravine forests, as well as of plants on stream banks in an environment similar to their natural and original habitat.

To do this we created an impressive limestone rocky outcrop in the south western end of the Rock Garden, as well as a stream in the refreshing environment of a ravine-forest in the middle that crosses the path and reaching the Great Volier flows into the Great Lake at the suspension bridge in the form of a small waterfall. The Great Lake was also renovated in 2010.

In the western part of the Rock Garden spectacular “stone towers” were built from calciferous marl originating from the village of Üröm and from stone found around sweet water fountains in and around the town of Budakalász to resemble the eroded rocks in the Buda and the Pilis mountains. Prior to the construction, the precious protected plants were partly transported and planted in other parts of the zoo and later moved back and replanted. Plants which are not endemic, and which came from distant areas, were taken to different sections of the garden and the various species of weeds were removed.

Some typical plant species, like communities of lime stone loving plants were planted in the newly created free areas. Almost all the newly planted species, which were planted into open and closed rocky swards, came from their original, natural habitat. In most of the cases they had been found and saved from destruction at building sites near Budapest, and had been taken to the Zoo. Among the saved species, several of them are considered to be protected and endangered in Hungary, for example the Dwarf Iris (*Iris pumila*), or the Spring of Yellow Pheasant’s Eye (*Adonis vernalis*).

The rocky outcrop is closed to the east by a strip with an irregular boundary of domestic tree and shrub species typical of scrub-forests of karst origin, which at the same time separates the rocky area from the shadowy, more humid ravine-forest. The latter is especially impressive in early spring with its blooming bulbous plants. Another important feature of this part of the garden is the stream, the upper reach of which is surrounded by an abundance of protected Ostrich fern to be found along our rivers.

The herbaceous and woody species and their variations, which have been planted in the Rock Garden exceed two hundred. Beyond creating an interesting and rich environment – thanks to the accurate documentation – they enrich the botanical collection of the Botanical Garden with many precious species, and from the point of view of ex site gene preservation, they constitute several important stands. The wide variety of different species greatly assists the purpose of providing information and environmental education about the world of animals and plants. The many different plants of the Rock Garden can be seen by millions of visitors who come to the Zoo in a separate garden for display.

Der Steingarten, wurde als Garten, welcher reelle botanische Sammlungswerte repräsentiert, unter der Führung von Mária Sulyok und Géza Harnoczi zwischen 1958-59 auf dem Hang vor dem Überwinterungshaus der Vögel (heute das Xantus-Haus) eingerichtet. In den folgenden Jahren wurde der Pflanzenbestand des „Steingartens“ durch Samentausch, Sammlungen und Einkäufe fortlaufend und intensiv erweitert. Bereits nach einigen Jahren hatte der Steingarten einen Pflanzenbestand der gleichzeitig sowohl einen hohen ornamentalen Wert besaß, wie auch vom Aspekt der Sammlung zu Recht stolz auf den wertvollen Steingarten-Pflanzenbestand sein konnte. Seine Rekonstruktion unter Berücksichtigung der Zielvorgaben des Naturschutzes konnte mithilfe der Unterstützung durch EU-Mittel im Jahre 2010, dem Internationalen Jahr der Biologischen Artenvielfalt (Biodiversität), verwirklicht werden. Der Steingarten ist ein künstlicher Lebensraum. Sein größter Teil besitzt südöstlichen Aspekt, ein kleinerer Teil hat eine süd-südwestliche Orientierung. Allerdings werden die Umweltbedingungen der einzelnen Teile durch den in unmittelbarer südöstlicher Nähe aufragenden Kleinfels, sowie durch die in der Zwischenzeit heranwachsenden Bäume abwechslungsreicher gestaltet, wodurch die Aufzucht der Pflanzen mit unterschiedlichem Umweltbedarf, erleichtert wird. Die Fachkompetenz und das Engagement der Urheber wird auch dadurch offensichtlich, dass sie in den Steingarten neben den nicht-einheimischen Gebirgspflanzen auch etliche einheimische Pflanzenarten – welche durch innländische Sammeltätigkeiten erworben wurden – angepflanzt hatten. Darunter befinden sich auch die Zwiebelpflanzen des Frühlingsanfangs, wie z.B. das Schneeglöckchen (*Galanthus nivalis*) oder der Märzenbecher (*Leucojum vernum*), an denen wir uns bis zum heutigen Tag erfreuen dürfen.

Nach Ablauf eines halben Jahrhunderts wurde auch die Grunderneuerung des Steingartens aktuell. Im vergangenen Vierteljahrhundert hat sein botanischer Wert abgenommen, zahlreiche gewöhnliche Parkpflanzen haben die seltenen Artenbestände zurückgedrängt. Wir haben uns während der Rekonstruktion bemüht – ganz den Fußstapfen der ehrenwerten Vorgänger folgend – jenen Pflanzenbestand der auch aus sammlerischen und umweltschützerischen Aspekten wertvoll ist zu erweitern, zu bereichern, und gleichzeitig auch besser thematisierte Gartenbereiche einzurichten. Dabei waren wir besonders bedacht jene Pflanzen die in heimischen Schluchtwaldlebensräumen, beziehungsweise Habitaten entlang von Bachläufen vorkommen, möglichst umfangreich, daneben aber auch in einem naturnahen, ihrem ursprünglichen Habitaten entsprechenden Rahmen vorzustellen. Entsprechend des eben Gesagten haben wir am südwestlichen Ende des Steingartens einen imposanten hervorspringenden Kalkfels ausgebildet, beziehungsweise in seinem mittleren Bereich einen erfrischenden, in einer Schluchtwaldumgebung entspringenden Bach eingerichtet, der den Weg kreuzend und die Großvoliere tangierend bei der Hängebrücke in einem kleinen Wasserfall in den „Großsee“ mündet, der ebenfalls 2010 runderneuert wurde. Im westlichen Bereich des Steingartens wurden aus Kalkmergel, der aus der Gemeinde Üröm stammt und aus Quellkalkstein, welcher aus der Gemeinde Budakalász stammt, spektakuläre „Festtürme“ errichtet, die an erodierte Felsen erinnern welche im Buda-Gebirge und auch im Pilis-Gebirge vorkommen. Vor Beginn der Bautätigkeiten wurden von diesem Gebiet die wertvollen, geschützten Pflanzen entnommen und teils in andere Teile des Tierparks umgepflanzt, teils später wieder zurückgesiedelt. Die nicht-einheimischen, aus fernen Gegenden stammenden Pflanzen kamen in andere Gartenbereiche, bzw. die Unkrautpflanzen wurden ganz entfernt.

Auf die freigewordenen/neuen Lebensräume wurden jene Pflanzen die charakteristisch für kalkliebende Pflanzengesellschaften sind, angepflanzt. Jene Pflanzen die in die offenen und geschlossenen Felsrasen, welche man in der Umgebung der Felsen findet, eingepflanzt wurden, stammen fast ausnahmsweise von ursprünglichen Naturhabitaten, in mehreren Fällen von Grundstücken aus der Gegend der Hauptstadt. Die Pflanzen dort wären wegen Bebauung zur Vernichtung verurteilt worden und sie kamen infolge von Rettungsmaßnahmen in den Tiergarten. Mehrere dieser geretteten Pflanzen gelten in unserer Heimat als geschützte bzw. gefährdete Arten, wie z.B. die Zwergschwertlilie (*Iris pumila*) oder das Frühlings-Adonisröschen (*Adonis vernalis*). Der hervorspringende Felsen wird in östlicher Richtung durch einen mit unregelmäßiger Begrenzung, - aus den für die heimischen Karst-Gebüschwälder repräsentative Baum- und Gehölzarten- gebildeten Streifen abgeschlossen. Dieser Streifen teilt gleichzeitig auch das Felsenhabitat von der Schluchtwald-Representation, welche ein schattigeres, feuchteres Mikroklima aufweist. Letztere bietet vor allem zu Frühjahrsbeginn mit ihrer Vielfalt an blühenden Zwiebelpflanzen einen unvergesslichen Anblick. Ein weiteres bestimmendes Element dieses Teils des Gartens ist der Bach, dessen Oberlauf in Massen von geschützten Straußenfarnen eingenommen wird, die auch als solche entlang unserer heimischen Fließgewässer vorkommen.

Die Anzahl der in den Steingarten gepflanzten krautigen und holzigen Arten und Varianten übersteigt die Zahl zweihundert. All diese Pflanzen bereichern neben der Schaffung dieser interessanten und vielfältigen Umwelt – Dank der genauen Dokumentation – durch die Vielfalt ihrer wertvollen Individuen die botanische Sammlung des Pflanzgartens, und stellen aus Sicht der ex-situ Genbewahrung einen wichtigen Bestand dar. Der hochgradige Artenreichtum dient gleichzeitig in großem Maße auch der Wissensweitergabe im Zusammenhang mit Pflanzen- und Tierarten, sowie auch der Umwelterziehung. Die im Steingarten vorkommenden Pflanzenarten kann die Millio-nenschar der Tierparkbesucher in einem gesonderten Vorführgarten kennenlernen.

Apró részletek a Sziklakertről: kövek, ásványok, kőbe vésett növények és árnyképek ↓ Small bits from the Rock Garden: stones, minerals, plants engraved in stone and their silhouettes. ↓ Kleine Einzelheiten aus dem Steingarten: Steine, Mineralien, in Stein gemeißelte Pflanzen und deren Schattenbilder

Az ürömi márgából és budakalászi, édesvízi forrásmészkből álló látványos kőtornyok a Sziklakert meghatározó elemei / A kertrész ábrázoló térképen jól felismerhetők a karakteres tájképi elemek ↓ The spectacular stone towers made from calciferous marls originating from the village of Üröm and lime stone found around sweet water fountains around the town of Budakalász are characteristic features of the Rock Garden / On the map of the garden the characteristic elements of the landscape can easily be recognized. ↓ Die spektakulären Steintürme, welche aus Mergel-, -der aus der Gemeinde Üröm, sowie aus Süßwasserquellkalkstein der aus der Gemeinde Budakalász stammt-, bestehen, sind bestimmende Elemente des Steingartens

- Dodo szobor, ivókút
- Körétegződés
- Kitekintő
- Sziklagyep
- Karsztbokorerdei növények
- Bemutatókert
- Kilátó pont
- Forrás
- Szikaösvény
- Kőhíd
- Sziklakibúvások
- Sziklakibúvások
- Patak
- Struccpáfrányos
- Nyílt sziklagyep
- Zubogó

A figyelmes szemlélő számos állatfajt figyelhet meg a Sziklakertben a fali gyíktól a pompás nappali pávaszemen keresztül az énekesmadarakig ↓
The careful observer can notice many different animal species in the Rock Garden from the wall lizards, through the wonderful peacock butterfly to the singing birds. ↓
Der aufmerksame Betrachter kann im Steingarten zahlreiche Tierarten beobachten, von der Mauereidechse über das prächtige Tagpfauenauge bis zu Singvögeln

[12]

A több mint 200 betelepített, honos növényfaj között számos védett faj található ↓ One can find several protected plant species among the more than 200 grown indigenous plants. ↓ Unter den mehr als 200 angepflanzten, heimischen Pflanzenarten befinden sich zahlreiche geschützte Arten

[13]

A SZIKLAKERTBE TERMÉSZETES ÉLŐHELYRŐL BEÜLTETETT FAJOK

LOMBOSMOHÁK: Barbula unguiculata; Brachythecium populeum; Brachythecium rutabulum, *pintycsőrű moha*; Bryum argenteum, *ezüst körtemoha*; Bryum caespiticium; Bryum radiculosum; Ceratodon purpureus, *parázsmoha*; Encalypta streptocarpa, *nagyszüvegű moha*; Grimmia pulvinata, *őszmoha*; Orthotrichum anomalum, *szőrös süvegű moha*; Rhynchostegium megapolitanum; Tortula muralis; Tortula ruralis, *háztetőmoha*

HARASZTOK: Asplenium ruta-muraria, *kövi fodorka*

NYITVATERMŐK – FENYŐFÉLÉK: Juniperus communis, *közönséges boróka*

ZÁRVATERMŐK – KÉTSZIKŰEK: Anacardiaceae – Szömörcefélék: Cotinus coggygria, *cserszömörce*

Apiaceae – ernyősök: Aegipodium podagraria, *podagrafű*; Bupleurum falcatum, *sarlós buvákfű*; Eryngium campestre, *mezei iringó*; Orlaya grandiflora, *Orlay-turbolya*; Peucedanum alsaticum, *buglyos kocsord*; Peucedanum cervaria, *szarvas kocsord*; Pimpinella saxifraga, *hasznos földitömjén*; Seseli annuum, *homoki gurgolya*; Seseli hippomarathrum, *sziklés gurgolya*; **Apocynaceae – Meténgfélék:** Vinca herbacea, *pusztai meténg*; Vinca minor, *kis télizöld*; **Araliaceae – borostyánfélék:** Heder helix, *borostyán*; **Aristolochiaceae – Farkasalmafélék:** Asarum europaeum, *kapottnyak*; **Asclepiadaceae – Selyemkórófélek:** Vincetoxicum officinale, *közönséges méreggyilok*; **Asteraceae – Fészekvirágzatúak:** Achillea collina, *mezei cickafark*; Achillea pannonica, *magyar cickafark*; Anthemis tinctoria, *festő pipitér*; Aster linosyris, *aranyfűrt*; Carduus acanthoides, *útszéli bogáncs*; Carduus nutans subsp. macrolepis, *bókoló bogáncs*; Centaurea biebersteinii, *útszéli imola*; Centaurea sadleriana, *budai imola*; Crupina vulgaris, *magvasodró*; Echinops sphaerocephalus, *fehér szamárkényér*; Hieracium bahini, *magas hölgymál*; Hieracium pilosella, *ezüstös hölgymál*; Hypochoeris maculata, *foltos véreslapú*; Inula ensifolia, *kardos peremizs*; Inula oculus-christi, *selymes peremizs*; Jurinea mollis, *kisfészekű hamgyabogáncs*; Scorzonera hispanica, *spanyol pozdor*; Taraxacum serotinum, *kései pitypang*; Xeranthemum annuum, *ékes vasvirág*; **Berberidaceae – Borbolyafélék:** Berberis vulgaris, *sóskafa*; **Boraginaceae – Érdeslevelűek:** Buglossoides purpureo-coerulea, *erdei gyöngyköles*; Cerinthe minor, *szepőlápu*; Echium vulgare, *terjőkekkigyószisz*; Lappula patula, *berzedt koldustetű*; Lithospermum officinale, *kőmagvú gyöngyköles*; Nonea pulla, *apácavirág*; Onosma visianii, *borzas vért*; **Brassicaceae – Keresztesvirágúak:** Alyssum montanum, *hegyi ternye*; Camelina microcarpa, *kis gomborka*; Lunaria annua, *lapickásfű*; Thlaspi perfoliatum, *galléros tarsóka*; **Campanulaceae – Harangvirágfélék:** Campanula glomerata, *csomós harangvirág*; Campanula sibirica, *pongyola harangvirág*; **Caprifoliaceae – Bodzafélék:** Scabiosa canescens, *szürkés ördög szem*; Scabiosa ochroleuca, *vajszínű ördög szem*; Viburnum lantana, *ostorménfa*; **Caryophyllaceae – Szegfűfélék:** Arenaria serpyllifolia, *kakukkhomokhúr*; Cerastium pumilum, *törpe madárhúr*; Dianthus giganteiformis subsp. pontederiae, *magyar szegfű*; Holosteum umbellatum, *olocsán*; Minuartia setacea, *sziklai kőhúr*; Petrorrhagia saxifraga, *kőtörőszegfű*; Silene latifolia subsp. alba, *fehér mécsvirág*; **Celastraceae – Kecskerágófélék:** Euonymus europaeus, *csikos kecskerágó*; Euonymus verrucosus, *bibircses kecskerágó*; **Cistaceae – Szuharfélék:** Helianthemum canum, *szürke napvirág*; Helianthemum ovatum, *közönséges napvirág*; **Convovulaceae – Szulákfélék:** Convolvulus arvensis, *apró szulák*; Cuscuta epithymum, *kakukkfű-aranka*; **Cornaceae – Somfélék:** Cornus mas, *húsos som*; Cornus sanguinea, *veresgyűrű som*; **Crassulaceae – Varjúhájfélék:** Sedum album, *fehér varjúháj*; Sedum sexangulare, *hatsoros varjúháj*; **Euphorbiaceae – Kutyafejfélek:** Euphorbia cyparissias, *farkaskutyafej*; Euphorbia glareosa, *magyar kutyafej*; Euphorbia seguieriana, *pusztai kutyafej*; Mercurialis perennis, *erdei szélfű*; **Fabaceae – Pillangósvirágúak:** Anthyllis vulneraria subsp. polyphylla, *magyar nyúlhere*; Astragalus austriacus, *kisvirágú csüdfű*; Astragalus vesicarius subsp. albidus, *fehéres csüdfű*; Chamaecytisus hirsutus, *borzas zanót*; Chamaecytisus ratisbonensis, *selymes zanót*; Colutea arborescens, *dudafűrt*; Coronilla varia, *tarka koronafűrt*; Dorycnium germanicum, *selymes dárda here*; Genista pilosa, *selymes rekettye*; Genista tinctoria, *festő rekettye*; Hippocrepis comosa, *patkófű*; Lathyrus vernus, *tavaszi lednek*; Limbotropis nigricans, *fürtös zanót*; Lotus bobasii, *Borbás-kerep*; Lotus corniculatus, *szarvas kerep*; Medicago falcata, *sárkereplucerna*; Medicago minima, *apró lucerna*; Medicago

prostrata, *cseplez lucerna*; Medicago lupulina, *komlós lucerna*; Ononis pusilla, *sárga iglice*; Trifolium rubens, *pirosló here*; **Fagaceae – Bükkfafélék:** Quercus cerris, *cserfa*; Quercus pubescens, *molyhos tölgy*; **Geraniaceae – Gólyaorr-félék:** Erodium cicutarium, *bürökgémorr*; Geranium dissectum, *sallangos gólyaorr*; Geranium phaeum, *fodros gólyaorr*; Geranium sanguineum, *piros gólyaorr*; **Globulariaceae – Gubóvirágfélék:** Globularia punctata, *magas gubóvirág*; **Hypericaceae – Orbáncfűfélék:** Hypericum perforatum, *közönséges orbáncfű*; **Lamiaceae – Ajakosok:** Acinos arvensis, *parlagi pereszleny*; Ajuga chamaepitys, *kalincainfű*; Glechoma hederacea, *kerek repkény*; Glechoma hirsuta, *borzas repkény*; Lamium maculatum, *foltos árvacsalán*; Lamium purpureum, *piros árvacsalán*; Salvia nemorosa, *ligeti zsálya*; Salvia pratensis, *mezei zsálya*; Sideritis montana, *sármányvirág*; Stachys recta, *hasznos tisztesfű*; Teucrium chamaedrys, *sarlós gamandor*; Teucrium montanum, *hegyi gamandor*; Thymus odoratissimus, *közönséges kakukkfű*; Thymus pannonicus, *magyar kakukkfű*; Thymus praecox, *korai kakukkfű*; **Linaceae – Lenfélék:** Linum austriacum, *hegyi len*; Linum flavum, *sárga len*; Linum hirsutum, *borzas len*; Linum tenuifolium, *árlevelű len*; **Oleaceae – Olajfafélék:** Fraxinus ornus, *virágos kőris*; Ligustrum vulgare, *közönséges fagyal*; **Onagraceae – Ligetszépefélék:** Epilobium hirsutum, *borzas fűzike*; **Papaveraceae – Mákfélék:** Corydalis cava, *odvas keltike*; **Plantaginaceae – Útifűfélék:** Plantago lanceolata, *lándzsás útifű*; Plantago media, *réti útifű*; **Polygonaceae – Keserűfűfélék:** Fallopia convolvulus, *szulákkesrűfű*; **Ranunculaceae – Boglárkafélék:** Acinimum vulparia, *farkasölő sisakvirág*; Caltha palustris, *mocsári gólyahír*; Helleborus dumetorum, *kisvirágú hunyor*; Isopyrum thalictroides, *galambvirág*; Pulsatilla grandis, *leánykőköröcsin*; Pulsatilla pratensis subsp. nigricans, *fekete kőköröcsin*; Thalictrum minus subsp. minus, *közönséges borkóró*; Thalictrum simplex, *egyszerű borkóró*; **Resedaceae – Rezeda-félék:** Reseda lutea, *vadrezeda*; **Rhamnaceae – Bengé-félék:** Rhamnus cathartica, *varjútövis*; **Rosaceae – Rózsafélék:** Amelanchier ovalis, *fanyarka*; Crataegus monogyna, *egybibés galagonya*; Filipendula vulgaris, *koloncos legyezőfű*; Fragaria viridis, *csattogó eper*; Potentilla arenaria, *homoki pimpó*; Potentilla recta, *egyenes pimpó*; Prunus mahaleb, *sajmeggy*; Prunus spinosa, *kökény*; Prunus tenella, *törpe madula*; Rosa gallica, *parlagi rózsza*; Rosa spinosissima, *jájrózsza*; Rubus fruticosus agg., *vad szeder (gyűjtőfaj)*; Rubus ideaus, *málna*; Sanguisorba minor, *csabaire*; Sorbus aria, *lisztes berkenye*; Sorbus semiincisa, *budai berkenye*; **Rubiaceae – Galajfélék:** Asperula cynanchica, *ebfojtó müge*; Cruciatia pedemontana, *apró keresztfű*; Galium aparine, *ragadós galaj*; Galium glaucum, *szürke galaj*; Galium mollugo, *közönséges galaj*; Galium verum, *tejtöltő galaj*; **Rutaceae – Rutafélék:** Dictamnus albus, *nagyzezerjőfű*; **Santalaceae – Zsellérkefélék:** Thesium linophyllum, *lenlevelű zsellérke*; **Saxifragaceae – Kőtörőfűfélék:** Saxifraga tridactylites, *apró kőtörőfű*; **Scrophulariaceae – Tátogatófélék:** Linaria genistifolia, *rekettyelevelű gyűjtővirágfű*; Melampyrum barbatum, *szakállas csormolya*; Odontites lutea, *sárga fogfű*; Verbascum lychnitis, *csilláros ökörfarkkóró*; Veronica prostrata, *lecsepült veronika*; **Staphyleaceae – Hólyagfafélék:** Staphylea pinnata, *mogyorós hólyagfa*; **Thymelaeaceae – Boroszlánfélék:** Daphne cneorum, *hénye boroszlán*; Daphne laureola, *babér boroszlán*; Thymelaea passerina, *cicó*; **Verbenaceae – Vasfűfélék:** Verbena officinalis, *közönséges vasfű*; **Violaceae – Ibolyafélék:** Viola ambigua, *csuklyás ibolya*; Viola arvensis, *mezei árvácska*; Viola rupestris, *homoki ibolya*

ZÁRVATERMŐK – EGYSZIKŰEK: Cyperaceae – Sásfélék: Carex humilis, *lappangó sás*; Carex liparicarpos, *fényes sás*; **Iridaceae – Nőszirmfélék:** Iris pumila, *apró nőszirm*; **Liliaceae – Liliomfélék:** Allium flavum, *sárga hagyma*; Allium moschatum, *pézsma hagyma*; Allium sphaerocephalon, *bunkós hagyma*; Anthericum ramosum, *ágas homoklilium*; Gagea pusilla, *kis tyúktarj*; Muscari racemosum, *fürtös gyöngyike*; Polygonatum latifolium, *széleslevelű salamonpecsét*; Polygonatum multiflorum, *fürtös salamonpecsét*; Ruscus aculeatus, *szúrós csodabogyó*; **Poaceae – Pázsitfűfélék:** Agrostis capillaris, *cérnatippán*; Botriochloa ischaemum, *fenyérfű*; Brachypodium rupestre, *tollas szálkaperje*; Bromus pannonicus, *magyar rozsnok*; Chrysopogon gryllus, *élesmosófű*; Dactylis glomerata, *csomós ebír*; Elymus hispidus, *deres tarackbúza*; Elymus repens, *közönséges tarackbúza*; Festuca pallens, *deres csenkesz*; Festuca rupicola, *puszta csenkesz*; Festuca valesiaca, *vékony csenkesz*; Koeleria cristata, *karcsú fényperje*; Melica transsilvanica, *erdélyi gyöngyperje*; Melica uniflora, *egyvirágú gyöngyperje*; Phleum phleoides, *sima komócsin*; Poa angustifolia, *karcsú perje*; Poa bulbosa, *gumós perje*; Poa compressa, *laposszárú perje*; Sesleria sadleriana, *budai nyúlfarkfű*; Stipa capillata, *kunkorgó árvalányhaj*; Stipa dasyphylla, *bozontos árvalányhaj*; Stipa eriocalis, *délvidéki árvalányhaj*; Stipa pulcherrima, *csinos árvalányhaj*